

[Alfred Bøgh.]

fundamentale fejltagelser er blevet forstærket igennem den lønudvikling, vi har været vidne til. Sidste forår gennemførtes en meget væsentlig lønforhøjelse. Det fremhæves atter og atter, at denne lønforhøjelse vedtoges af de direkte interesserede parter, nemlig arbejdsgiverne og arbejderne. Det er rigtigt, men ingen kan være i tvivl om, at den blev gennemført i nøje forståelse med regeringen. I tide og utide får befolkningen bevis på den nære samhørighed, der er mellem de faglige organisationer og det parti, som for tiden har regeringsmagten. Jeg ville undervurdere regeringen, hvis jeg troede, at den i foråret 1954 ikke havde mulighed for at øve indflydelse på det dengang indgåede lønforlig. Gennem hele sin politik med alle dens fejltagelser banede regeringen selv vejen for dette lønforlig, og resultatet kender vi alle: lønningerne steg, forbruget steg, beskæftigelsen, der allerede dengang var meget høj, steg yderligere. Regeringens fejlagtige pengepolitik, de overenskomstmæssige lønforhøjelser og sommerens personlige løntillæg virkede alle i samme retning: de øgede forbruget og dermed importen. Pengepolitikken, den helt abnorme støtte til byggeriet og stigningerne i omkostningerne, har bremset erhvervslivets konkurrencedygtighed overfor udlandet, og herigennem er hele grundlaget lagt for den nuværende valutamisère.

Det var et meget væsentligt led i ministeriet Erik Eriksens politik at opbygge en valutareserve, som kunne danne en stødpude mod kommende vanskeligheder og skabe grundlaget for fortsatte fremskridt og reformer på mange områder. Det er ikke den forrige regerings skyld, at reserven kun nåede op på ca. 400 mill. kr.; her bærer allerede socialdemokratiet et tungt ansvar. I stedet for at forvalte den valutareserve, regeringen fik overladt, på fornuftig vis, blev pengene brugt. I 1954 var der en tilbagegang på mere end $\frac{1}{2}$ milliard kr.

Kort efter regeringens tiltræden udtalte den højtærede økonomi- og arbejdsminister, at det væsentlige ikke var valutastillingen, men beskæftigelsens højde, og denne linie føres videre i regeringens sidste økonomiske årsoversigt, som opfinder det helt nye begreb „valutalikviditet“. I oversigten (s. 16)

hedder det nemlig, at nationalbankens nettovalutastilling ikke giver noget klart billede af valutasituationen, og man lægger vægt på den beholdning, vi har af dollars, på kreditmulighederne i tredielands valuta samt vore trækingsrettigheder i Den europæiske Betalingsunion. Denne tankegang kan ikke overraske, for den er karakteristisk for den hele socialdemokratiske instilling; man skyder vanskelighederne fra sig og overlader dem til eftertiden i et måske spirende lysegrønt håb. Ud fra denne betragtning er vor valutastilling først kritisk, den dag vi har udnyttet alle kreditmuligheder og står helt på bar bund, og en sådan betragtning må vi fra venstres side modsætte os; vi må ikke trække veksler på en uvis fremtid. De vanskeligheder, vi er inde i — og for dem har regeringen et stort ansvar — må vi selv redde os ud af; at lægge byrden over på fremtiden er farligt; følgerne er uoverskuelige.

Vi står nu overfor en valutasituation, som regeringen og den alene må bære ansvaret for. Den er kommet til os og har bedt os om bistand til at rage kastanierne ud af ilden. Venstre vil naturligvis medvirke, men betingelsen er, at vi ikke skal hjælpe til fortsættelse af den fejlagtige politik. Vil man nu lægge grunden til en varig forbedring af valutastillingen? Regeringen har ved utallige lejligheder hånet oppositionen for dens advarsler. Vi fremsatte disse advarsler, netop fordi vi uden at skele til partipolitiske hensyn ønskede at bringe den ulykkelige udvikling, der prægede det sidste halvandet år, til afslutning.

I den foreliggende situation er der to veje at gå; den første er besparelser på de offentlige budgetter, den anden er en forøgelse af beskatningen. Indenfor venstre har vi aldrig lagt skjul på, at vi er at finde på den første linie, og derfor har vi også med særlig opmærksomhed i dag fulgt regeringens oplæg på dette område. De forslag, vi i dag er blevet præsenteret for, indeholder rent faktisk ikke nævneværdige besparelser. Lad mig som et enkelt eksempel blandt mange nævne, at samtidig med at regeringen stiller forslag om bortfald af mælketilskuddet på 35 mill. kr., ønsker den børnetilskuddene forhøjet med 29 mill. kr., og så er vi jo lige vidt. I det hele taget er regeringens forslag på så mange punkter indbyrdes modstri-